

STEENOKKERZEEL

HUINHOVENSTRAAT

ARCHEOLOGIENOTA BUREAUONDERZOEK PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Titel: Archeologienota Steenokkerzeel Huinhovenstraat

Erkend archeoloog: Bart Bot OE/ERK/Archeoloog/2016/00114

Auteurs: Bart Bot

Advies specialisten: /

Wetenschappelijke advisering: /

Projectcode bureauonderzoek: 2020K243

Locatiegegevens: Provincie Vlaams-Brabant, Steenokkerzeel, Huinhovenstraat

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: xmax, ymax; xmin, ymin: 157587, 180207; 157504, 180110

Kadastergegevens: Steenokkerzeel, afdeling 3, sectie C, perceelnrs. 180P (deels), 180T (deels), 180R, 182E

Betrokken actoren: Bart Bot (erkend archeoloog), contactpersoon initiatiefnemer

Plaats en datum: Ledeborg, 13/05/2022

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Bart Bot Archeologie.

Bart Bot Archeologie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUD

1.	Inleiding.....	1
2.	Gemotiveerd advies	1
2.1.	Geplande werken	1
2.2.	Afweging	1
2.3.	Advies	4

1. INLEIDING

Aanleiding van de archeologienota bureauonderzoek vormt de geplande verkaveling te Steenokkerzeel (prov. Vlaams-Brabant). Met dit bureauonderzoek wordt de eerste stap gezet van het archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie, conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid.

Het plangebied bevindt zich te Steenokkerzeel (prov. Vlaams-Brabant). Het plangebied ligt aan de westelijke zijde van de Huinhovenstraat en omvat o.a. nr 1A. In het noorden grenst het plangebied met huisnummer 5.

Het plangebied beslaat volgende percelen: Steenokkerzeel, afdeling 3, sectie C, perceelnrs. 180P (deels), 180T (deels), 180R, 182E.

2. GEMOTIVEERD ADVIES

2.1. GEPLANDE WERKEN

De opdrachtgever vraagt een omgevingsvergunning aan met betrekking tot het verkavelen van gronden. In eerste instantie wordt de bestaande bebouwing binnen het plangebied afgebroken. Vervolgens zullen 6 loten verkaveld worden. De loten liggen haaks op de Huinhovenstraat.

2.2. AFWEGING

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan onderstaande geconcludeerd worden:

- Er zijn geen bronnen beschikbaar om aan te tonen of het plangebied al dan niet bewoond was voor de 18de eeuw. Een eerste bruikbare kaart, namelijk de Ferrariskaart uit de 18de eeuw toont aan dat het plangebied in gebruik was als akkerland.

- Het plangebied bevindt zich niet echt in een gradiëntzone, deze bevinden zich meer zuidelijker. Op basis van de bodemkaart is eerder een matige bewaring te verwachten (sterk verbrokkelde B-horizont), uit de controleboringen blijkt de bodemopbouw binnen het plangebied enigszins geroerd te zijn. De quartaire geologische kaart geeft bovendien zuivere eolische afzettingen weer binnen het plangebied. Het potentieel op het aantreffen van een paleobodem en steentijdartefactensites is bijgevolg laag.
- Met betrekking tot sporensites (periodes vanaf het neolithicum) is het plangebied eerder gunstig gelegen voor gemeenschappen die van landbouw en veeteelt leefden. Het projectgebied ligt immers op een verhevenheid in de nabijheid van waterlopen. Dit is een geschikte nederzittingslocatie met vruchtbare drogere akkerlanden.
- Rondom het plangebied werd nog maar weinig archeologisch onderzoek uitgevoerd. Losse vondsten in de omgeving kunnen vooral in de Romeinse periode geplaatst worden.
- Concluderend kan gesteld worden dat het plangebied een laag tot matig potentieel heeft op bewaarde steentijdartefactensites en een verhoogd archeologisch potentieel heeft op aanwezigheid van (klassieke grondsporen)sites uit perioden vanaf het neolithicum.

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

Archivalisch onderzoek: Bijkomend archivalisch onderzoek is in dit stadium van het onderzoek niet van toepassing. Dergelijk onderzoek zou een te grote meerkost betekenen, en weinig aanvullende informatie bieden. Aan de hand van het historisch kaartmateriaal is immers reeds een duidelijk beeld verkregen van het onderzoeksgebied.

Landschappelijk bodemonderzoek: Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname. In dit geval is een landschappelijk booronderzoek niet zinvol. Er is geen specifieke verwachting naar paleobodems binnen het plangebied gezien de zuivere eolische afzettingen binnen het plangebied. Ook de bodemkaart geeft eerder matig bewaarde textuur B-horizont weer. Bovendien blijkt uit controleboringen de bodemopbouw geroerd.

Geofysisch onderzoek: Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Een dergelijk onderzoek kan een aanwijzing geven over mogelijk aanwezige resten, maar biedt geen informatie over de aard van de resten, de bewaring of datering. Vanuit economisch oogpunt is het dan ook niet zinvol dergelijke methode in te zetten op dit projectgebied.

Veldkartering en metaaldetectie: Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein (op akkerlanden). In dit geval is dit weinig zinvol. Het plangebied bestaat uit weiland, bebouwde zone en tuingrond. Een methode als veldkartering geeft daarenboven nooit met zekerheid uitsluitsel over de aan- of afwezigheid, en vooral bewaring van een archeologische site. Bijgevolg kan veldkartering voor dit projectgebied geen meerwaarde bieden en is de potentiële kenniswinst via deze methode dan ook klein.

Verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek: Het verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Het waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel reeds opgespoorde archeologische sites te evalueren door middel van boringen. Dergelijk onderzoek is voor het projectgebied niet van toepassing.

Proefsleuven en proefputten: Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel, aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen. Gelet op de verwachting van klassieke sporenarcheologie zou een proefsleuvenonderzoek de meest aangewezen methode zijn. Ook deze methode wordt evenwel niet weerhouden gezien de grote mate van verstoring binnen het plangebied.

2.3. ADVIES

Uit het bureauonderzoek bleek het archeologisch potentieel zich te vinden op het niveau van de klassieke sporenarcheologie d.w.z. grondvaste sporen net onder het maaiveld. Tijdens controleboringen werd over het algemeen een scherpe overgang naar het moedermateriaal waargenomen. In sommige zones werd een diepere verstoring waargenomen. Ook de orthofoto's laten een zekere graad van verstoring zien. De orthofoto van 2013 toont duidelijk een geaccidenteerde noordelijke helft van het plangebied.

Figuur 1 Orthofoto uit 2003 met aanduiding van heel waarschijnlijk verstoorde zones. (bron: geopunt)

Gezien de grote graad van verstoring binnen het plangebied, de sporenverwachting en de beperkte ruimte binnen het plangebied moet het potentieel van het plangebied naar laag verschoven worden.

Al deze elementen in beschouwing genomen, is het de verwachting dat verder archeologisch onderzoek naar aanleiding van de voorgelegde omgevingsvergunningsaanvraag niet tot nuttige kenniswinst zal leiden en de kosten niet opwegen tegen de baten. Uiteraard blijven de werken onderhevig aan artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet, en dienen alle eventuele vondsten bij het Agentschap Onroerend Erfgoed te worden gemeld.